

รูปแบบการสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยว
ของชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

นางสาวนริศรา นงนุช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-0862-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMMUNICATION PATTERNS IN TOURISM MANAGEMENT
OF MON COMMUNITY, KOHKRED NONTHABURI

Miss Narisara Nongnuch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-0862-7

นริศรา นงนุช : รูปแบบการสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนมอญเกาะเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี. (COMMUNICATION PATTERNS IN TOURISM MANAGEMENT OF
MON COMMUNITY, KOHKRED NONTHABURI) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล, 131 หน้า. ISBN 974-03-0862-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา รูปแบบการสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยว ของ
ชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี, บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวของชุม
ชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและการสัมภาษณ์เจาะลึก ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุม
ชน สมาชิกในชุมชนมอญเกาะเกร็ด หน่วยงานและบุคคลภายนอก รวมทั้งสิ้น 29 คน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสื่อสารปรากฏขึ้นในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชน
มอญเกาะเกร็ด ประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ 1) การสื่อสารสองทางที่ไม่เป็นทางการ 2) การสื่อสาร
สองทางที่เป็นทางการและมีปฏิกิริยาโต้ตอบมาก 3) การสื่อสารสองทางที่เป็นทางการแต่มี
ปฏิกิริยาโต้ตอบน้อย 4) การสื่อสารทางเดียวที่ไม่เป็นทางการ ในส่วนของผู้นำชุมชนที่มีบทบาท
สำคัญในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนมอญเกาะเกร็ดนั้น ประกอบด้วย ผู้นำที่เป็นทางการ
ได้แก่ นายอำเภอ ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอบต. หน่วยงานภายนอก และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่
เจ้าอาวาส ผู้อาวุโส เจ้าของกิจการเรือข้ามฟาก โดยกลุ่มผู้นำเหล่านี้ต่างมีบทบาทร่วมกันในการจัด
การการท่องเที่ยวของชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี นับตั้งแต่การก่อตั้ง การดำเนินการ
การประสานงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว รวมไปถึง การกำหนดแผนการจัดการและกฎ ระเบียบ
การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การดูแลและบริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งการแก้ไขปัญหา

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต...นริศรา นงนุช.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4385240728 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : COMMUNICATION / PATTERN / TOURISM / MANAGEMENT / COMMUNITY

NARISARA NONGNUCH : COMMUNICATION PATTERNS IN TOURISM
MANAGEMENT OF MON COMMUNITY, KOHKRED NONTHABURI. THESIS
ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PARICHART SATAPITANOND SAROBOL,
Ph.D., 131 PP. ISBN 974-03-0862-7.

The objectives of this research were to study the communication patterns in managing the tourism in Mon community, Kohkred Nonthaburi province, roles of community leaders, problems and solutions in managing tourism. A qualitative research with the ethnographic approach was applied. The participant observation technique and in-depth interviewing technique were used to collect data from 29 samples in Mon community, Kohkred Nonthaburi.

The results showed that four communication patterns in tourism management of Mon community, Kohkred Nonthaburi had 4 patterns which were 1) informal two-way communication, 2) formal two-way communication with more interaction, 3) formal two-way communication with less interaction and 4) informal one-way communication. The leaders in Kohkred were of two types: the formal and informal. The formal leaders include district chief officer, village headmen, the members of district administrative council. The informal leaders include senior citizen, leaders and members of the local organizations. These leaders take part as members of tourism management in Mon community, Kohkred, Nonthaburi by setting up the working group, implementing tourism management plan and regulations, providing information and services to tourists including solving problems.

Department Public Relations

Field of study Development Communication

Academic year 2001

Student's signature *Narisara Nongnuich*

Advisor's signature..... *Parichart*

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ด้วยการเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายๆท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ นับตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้คอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาลดลดการทำวิจัย ประธานกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวดี บุญลือ และรองศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะแนวทางการจัดทำ และให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ลดลดการทำวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นต่างๆ ขอขอบคุณเพื่อนในเทศศาสตร์พัฒนาการ แอน มิ่งค์ อ้อ พี่โหนก พี่เหม้ม เหมี่ยว เตือน ที่คอยสร้างรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ ขอขอบคุณ นัท เพื่อนที่ปรึกษา และให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งตลอดเวลากการศึกษา และขอขอบคุณ ทะชียะ เพื่อนคนสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยเพลิดเพลินในระหว่างการใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์วิทยานิพนธ์

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่สาว และน้องสาว ที่คอยห่วงใยและให้กำลังใจเสมอ ขอขอบคุณ พี่แก่ง ผู้ชายที่เป็นเสมือนทั้งพ่อและพี่ชาย ที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ ให้การสนับสนุนในทุกๆด้าน สร้างแรงใจและแรงกาย จนเกิดความมุ่งมั่นและความพยายามกระทั่งทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

นริศรา นงนุช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
1.3 ปัญหำนำการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	8
1.5 นิยามศัพท์.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดเรื่องการจัดการการท่องเที่ยว.....	12
2.2 แนวคิดเรื่องรูปแบบการสื่อสาร.....	24
2.3 แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วม.....	32
2.4 แนวคิดเรื่องกลุ่ม ชุมชน ผู้นำ.....	36
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	53
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	53
3.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	53
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	58
4.1 ลักษณะทางกายภาพ.....	59
4.2 รูปแบบการสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยว ของชุมชนมอญเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.....	62
4.3 บทบาทของผู้นำชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว ของชุมชนมอญเกาะเกร็ดจังหวัดนนทบุรี.....	76
5. สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	84
5.2 อภิปรายผล.....	87
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	93
รายการอ้างอิง.....	95
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก.....	100
ภาคผนวก ข.....	113
ภาคผนวก ค.....	127
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	131